

प्रवेशः – गृहपाठः १० उत्तराणि

Pravesha – Homework 10 Solution

I क्रियापदानाम् उचितरूपम् उपयज्य रिक्तस्थानं पूरयत ।

Fill in the blanks with the correct form of the verb.

- 1) महिलाः हसन्ति । (हस्)
- 2) माता पचति । (पच्)
- 3) वृद्धौ मिलतः । (मिल्)
- 4) पुस्तकम् अस्ति । (अस्)
- 5) भक्ताः वदन्ति । (वद्)
- 6) मित्रे क्रीडतः । (क्रीड्)
- 7) बालिकाः खादन्ति । (खाद्)
- 8) पुष्पाणि सन्ति । (अस्)
- 9) छात्रे गायतः । (गै)
- 10) चित्रकारौ रचतः । (रच्)

II उचितपदं चिनुत । Choose the correct answer.

- 1) मयूराः नृत्यन्ति । (नटः, मयूराः, बालिके)
- 2) एतौ यच्छतः । (एतौ, ताः, तानि)
- 3) एषा क्रीडति । (एषा, ते, तौ)
- 4) जनाः चलन्ति । (जनाः, महिले, पुरुषौ)

- 5) छात्रौ इच्छतः । (बालकः, छात्रौ, एतानि)
- 6) महिलाः जिघ्रन्ति । (महिलाः, बाला, एषा)
- 7) शिष्यौ लिखतः । (छात्राः, शिष्यौ, शिक्षिका)
- 8) मीनाः जीवन्ति । (झषौ, मकरः, मीनाः)
- 9) उत्सवः अस्ति । (उत्सवः, कार्यक्रमाः, परीक्षाः)
- 10) यानं गच्छति । (यानं, विमाने, वाहनानि)

III संस्कृतेन उत्तरत । Answer in Sanskrit.

- 1) त्वं कः ? अहं रामः ।
- 2) अहं का ? त्वं बालिका ।
- 3) युवां कौ ? आवां छात्रौ ।
- 4) वयं के ? यूयं प्रजाः ।
- 5) त्वं किं करोषि ? अहं लिखामि ।
- 6) अहं किं करोमि ? त्वं चिन्तयसि ।
- 7) वयं किं कुर्मः ? यूयम् पठथ ।
- 8) युवां किं कुरुथः ? आवां लिखावः ।
- 9) आवां के ? युवां अनुजे ।
- 10) यूयं कानि ? वयं मित्राणि ।

IV रिक्तस्थानं पूरयत । Fill in the blanks.

- 1) सः बालः । (तद्)
- 2) मित्राणि पठन्ति । (मित्रम्)
- 3) त्वं किं करोषि ?
- 4) अहं नमामि । (नम्)
- 5) वयं पठामः ।
- 6) त्वं पचसि । (पच्)
- 7) एषा माला । (एतद्)
- 8) सः गच्छति । (गम्)
- 9) वयं पश्यामः ।
- 10) वयं वदामः । (वद्)

V कोष्ठकं पूरयत । Complete the table.

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्र.पु.	अस्ति	स्तः	सन्ति
म.पु.	असि	स्थः	स्थ
उ.पु.	अस्मि	स्वः	स्मः

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्र.पु.	नमति	नमतः	नमन्ति
म.पु.	नमसि	नमथः	नमथ
उ.पु.	नमामि	नमावः	नमामः

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्र.पु.	तिष्ठति	तिष्ठतः	तिष्ठन्ति
म.पु.	तिष्ठसि	तिष्ठथः	तिष्ठथ
उ.पु.	तिष्ठामि	तिष्ठावः	तिष्ठामः

VI इतरवचनद्वयं लिखत । Fill in the other two vacanas.

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
1)	हसति	हसतः	हसन्ति
2)	नृत्यति	नृत्यतः	नृत्यन्ति
3)	गच्छति	गच्छतः	गच्छन्ति
4)	पश्यसि	पश्यथः	पश्यथ
5)	पतसि	पतथः	पतथ
6)	पिबसि	पिबथः	पिबथ
7)	स्मरति	स्मरतः	स्मरन्ति
8)	गायामि	गायावः	गायामः
9)	हसामि	हसावः	हसामः
10)	क्रीडामि	क्रीडावः	क्रीडामः
11)	चलति	चलतः	चलन्ति

12)	यच्छसि	यच्छथः	यच्छथ
13)	त्यजामि	तयजावः	त्यजामः
14)	निन्दति	निन्दतः	निन्दन्ति
15)	जीवामि	जीवावः	जीवामः

VII क्रियापदानाम् उचितरूपम् उपयज्य रिक्तस्थानं पूरयत ।

Fill in the blanks with the correct form of the verb.

- 1) वयं गीतं गायामः । (गै)
- 2) यूयं पचथ । (पच्)
- 3) त्वं रचसि । (रच्)
- 4) आवां मिलावः ? (मिल्)
- 5) युवां स्थः ? (अस्)
- 6) अहं वदामि । (वद्)
- 7) त्वं क्रीडसि । (क्रीड्)
- 8) यूयं खादथ । (खाद्)
- 9) वयं स्मः । (अस्)
- 10) युवां पश्यथः । (दृश्)

VIII उचितपदं चिनुत । Choose the correct answer.

- 1) तौ इच्छतः । (तौ, एतत्, एतानि)
- 2) ते पठन्ति । (ते, सः, तत्)
- 3) अहं भवामि । (त्वं, अहं, वयं)

- 4) युवां यच्छथः । (इमे, युवां, आवां)
- 5) त्वं तिष्ठसि । (एषा, त्वं, यूयं)
- 6) यूयं जिघ्रथ । (अहं, युवां, यूयं)
- 7) इमानि निवसन्ति । (इमानि, एषा, तौ)
- 8) आवां लिखावः । (एतौ, युवां, आवां)
- 9) सा अस्ति । (ते, सा, एतानि)
- 10) वयं गच्छामः । (त्वं, युवां, वयं)

IX बहुवचने परिवर्तयत । Convert to plural.

- 1) बालिका खादति । बालिकाः खादन्ति ।
- 2) यानं चलति । यानानि चलन्ति ।
- 3) अहं धावामि । वयं धावामः ।
- 4) त्वं नमसि । यूयम नमथ ।
- 5) पितामही कथयति । पितामह्यः कथयन्ति ।

X वाक्य-संशोधनं कुरुत । Correct the errors.

- 1) अहं विशति । अहं विशामि ।
- 2) त्वं कुप्यामि । त्वं कुप्यसि ।
- 3) व्याधः मारयसि । व्याधः मारयति ।
- 4) यूयं त्यजथः । यूयं त्यजथ ।
- 5) आवां स्मरतः । आवां स्मरावः ।

XI बहुवचने परिवर्तयत । Change to plural.

1. सेवकः पश्यति । सेवकाः पश्यन्ति ।
2. महिला वदति । महिलाः वदन्ति ।
3. मित्रं गच्छति । मित्राणि गच्छन्ति ।
4. रमा गायति । रमाः गायन्ति ।
5. द्रोणी अस्ति । द्रोण्यः सन्ति ।